

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-20

דף מידע מטעם ועדת הבחירות המרכזית - בחירות לכנסת

"את יום המועד, מועד הדמוקרטיה לא נחמיץ. זו היא הדמוקרטיה שחיינו קשורים בה, זו היא הדמוקרטיה שלא נוותר עליה, זו היא הדמוקרטיה בגאונה. מחר תחליטי את, מחר תחליטי אותה, מחר תחליטי כולנו, מי יהיו נבחרינו לכנסת ומה דמות תהא לממשלה הבאה...מחר נהיה אלה או שנחליט מי יישבו בכנסת, ובעקיפין - מי יישבו בממשלה; או נחליט מי יקבעו את סדר יומנו מחרתיים ובימים יבואו; או נחליט מי יכריעו מה ייעשה במדינה ובחברה בישראל".

(כב' השופט מישאל חשין, שופט

בית המשפט העליון,

יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

לכנסת השש עשרה)

עקרונות שיטת הבחירות לכנסת

סעיף 4 לחוק-יסוד: הכנסת קובע את שיטת הבחירות לכנסת, כלומר הבחירות הן:

כלליות	לכל אזרחי המדינה בני 18 ומעלה הזכות להצביע בבחירות;
ארציות	מדינת ישראל כולה נחשבת לאזור בחירה אחד, לצורך חישוב תוצאות הבחירות;
ישירות	תוצאות הבחירות נקבעות באופן ישיר לפי הצבעת הבוחר עצמו, כלומר בלי בוחר ביניים ובלי באי כוח;
שוות	לכל בוחר קול אחד. כל הבוחרים שווים במידת כוחם להשפיע בבחירות. היבט נוסף לשוויון בבחירות הוא החובה לשמור על שוויון הסיכויים של רשימות המועמדים המתמודדות בבחירות לכנסת;
חשאיות	ההצבעה היא אישית וסודית; איש מלבד הבוחר אינו יכול לדעת כיצד הצביע. חשאיות הבחירות נועדה למנוע לחצים או השפעות בלתי הוגנות על הבוחר, אשר ימנעו ממנו להצביע לפי נטייתו ודעותיו האישיות;
יחסיות	חלוקת המנדטים בכנסת מתבצעת לפי יחס הקולות שניתנו לכל רשימה.

הבחירות לכנסת ה-20

יתקיימו ביום כ"ו באדר התשע"ה - 17 במרץ 2015.

הזכות לבחור

הזכות לבחור היא זכות חוקתית המעוגנת בסעיף 5 לחוק-יסוד: הכנסת. זכות זו נתונה לכל אזרח ישראלי שמתקיימים לגביו התנאים הבאים:

- ביום הבחירות לכנסת הוא בן שמונה-עשרה שנים ומעלה (הוא נולד ביום 4.4.97 או לפני כן);
- הוא רשום בפנקס הבוחרים כאזרח ישראלי שנרשם במרשם האוכלוסין לא יאוחר מיום ב' בשבט התשע"ה (22 בינואר 2015);
- הוא רשום כתושב ישראל, ושמו ומענו בישראל מופיעים במרשם האוכלוסין.

פנקס הבוחרים מפורסם באינטרנט, ומאפשר לבוחר לברר את מקום הקלפי בה הוא רשום להצביע. הפנקס מוצג באתר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת: <http://bechirot.gov.il> תחת הלשונית "איתור קלפי".

היכן מצביעים

- כל בוחר רשאי להצביע בקלפי אשר אליה הוא משויך, ורק שם הוא רשאי לבחור. עקרון זה של ריתוק בוחר לקלפי, נועד לסייע לניהול התקין והיעיל של הבחירות.
- כאמור, באתר האינטרנט של ועדת הבחירות <http://bechirot.gov.il> יכול כל בוחר לברר את כתובת הקלפי אליה הוא משויך. בנוסף, נשלחת אל כל בוחר, למענו הרשום, הודעה בה מצוין מקום הקלפי אליו הוא משויך. כמו כן יופעל לקראת יום הבחירות מוקד טלפוני לבירור. הודעות על מספר המוקד הטלפוני יפורסמו בעיתונים ובאתר האינטרנט של ועדת הבחירות המרכזית.

- **חריגים לכלל הריתוק לקלפי** – חוק הבחירות לכנסת קובע מספר חריגים לכלל הריתוק לקלפי, במקרים בהם לבוחר קיימת מניעה אובייקטיבית להגיע אל מקום הקלפי בה הוא רשום, למשל – מי שמפאת מצבו הגופני הוא מוגבל בניידות, מי שמאושפז בבית חולים, אסיר בבית סוהר, חייל ונציג בשליחות דיפלומטית בחו"ל. במקרים אלה מתבצעת ההצבעה בקלפיות מיוחדות, באמצעות מעטפות חיצוניות (כפולות).

- מוגבלים בניידות יוכלו להצביע בקלפיות שהגישה אליהן וסידורי ההצבעה בהן מותאמים למוגבלים בניידות.

- הבוחר יצהיר בכתב בפני מזכיר הקלפי כי הוא מוגבל בניידות (ככל שלא ניתן לראות כי הוא מוגבל בניידות), ולאחר מכן יותר לו להצביע בקלפי זו.

יש לשים לב – האפשרות להצביע בקלפי נגישה לבוחרים המוגבלים בניידות באמצעות מעטפות חיצוניות (כפולות) נועדה להקל על בוחרים המוגבלים בניידות, ולאפשר להם לממש את זכותם להצביע. הצהרת שווא לעניין מוגבלות בניידות, לשם הצבעה בקלפי שהבוחר אינו רשום בה, עלולה להביא לעומסים ניכרים בקלפיות נגישות, ולפגוע באופן ההצבעה של בוחרים מוגבלים כאמור. לפיכך, נקבע שמי שיצהיר שהוא מוגבל בניידות מפאת מצבו הגופני, אך הוא אינו מוגבל כאמור – דינו מאסר חצי שנה או קנס.

במוקד הטלפוני האמור לעיל וכן באתר האינטרנט של ועדת הבחירות המרכזית ניתן יהיה לברר את מיקום הקלפיות הנגישות.

ועדות הקלפי

את מקום הקלפי ומהלך ההצבעה מנהלת ועדת הקלפי. ועדה זו מורכבת מחברי ועדת הקלפי, שהם

נציגי סיעות הכנסת, וכן מזכיר הוועדה שהוא נציג ועדת הבחירות המרכזית בקלפי. לחברי הוועדה ולמזכיר תפקידים שונים על פי חוק, וביניהם – פתיחת מקום הקלפי, זיהוי המצביעים בבואם להצביע, רישום המצביעים ומחיקתם מספר הבוחרים, וכן סגירת מקום הקלפי וספירת הקולות.

יום הבחירות

יום הבחירות הוא יום שבתון, אולם שירותי תחבורה ציבורית ושירותים ציבוריים אחרים אותם קבעה ועדת הבחירות המרכזית (מסעדות, תיאטראות ובתי קולנוע, מפעלי מים וחשמל, בתי חולים, כוחות הצלה ועוד) פועלים כסדרם.

מרבית מקומות הקלפי יפעלו ביום הבחירות מהשעה 07:00 בבוקר עד לשעה 22:00 בלילה. בישובים קטנים, שעות ההצבעה הן מ-08:00 בבוקר ועד 20:00 בלילה, וכך גם בבתי החולים ובבתי הסוהר והמעצר.

דלתות מקומות הקלפי יינעלו בשעת הסגירה האמורה. מי שהגיע למקום הקלפי טרם סגירת הדלתות, אך טרם הצביע – זכאי להצביע גם אם חלפה שעת סגירת הקלפי.

הצבעה באמצעות מעטפות כפולות

כאמור, ישנם מצבים בהם ההצבעה מתבצעת באמצעות מעטפות חיצוניות (כפולות). במקרה זה, המצביע מכניס את פתק ההצבעה אל מעטפת הצבעה רגילה. מעטפה זו הוא מכניס אל מעטפה נוספת, עליה נרשמים פרטי המצביע (שמו, מספר זהותו ומענה). מעטפה זו מוטלת אל הקלפי ומצטרפת אל יתר מעטפות ההצבעה. בתום יום הבחירות, נאספות כלל המעטפות הכפולות ומרוכזות יחדיו. המעטפות הכפולות נשלחות אל מטה ועדת הבחירות המרכזית במשכן הכנסת, שם נבדקות המעטפות החיצוניות ופרטי המצביעים הרשומים על גביהן. מטה הוועדה בודק שמי שהצביע במעטפה כפולה לא הצביע גם בקלפי בה הוא רשום, למניעת מצב של הצבעה כפולה. לאחר בדיקה זו, נאספות כלל המעטפות הפנימיות, כאשר הן ללא כל סימן מזהה, ומועברות למספר רב של ועדות קלפי אשר מוקמות במטה ועדת הבחירות המרכזית. ועדות אלה, הזהות בהרכבן לוועדות קלפי רגילות, סופרות את הקולות במעטפות אלה.

פתק הצבעה לכנסת -

בישראל, הבחירות לכנסת הן בחירות לרשימת מועמדים, המוגשת על ידי מפלגה. לכל רשימה או אותיות וכן כינוי. אותיות הרשימה וכינויה מופיעים על פתק ההצבעה. בעת ההצבעה, עומדים לרשות המצביע כלל פתקי רשימות המועמדים, והוא בוחר את הפתק המתאים עבור הרשימה לה הוא נותן את קולו. כינויי רשימות המועמדים והאותיות מתפרסמים בעיתונות ובאתר האינטרנט של ועדת הבחירות המרכזית.

שלבי ההצבעה -

א. הבוחר מזהה את עצמו על ידי אמצעי זיהוי בפני מזכיר ועדת הקלפי באמצעות אחד מאמצעי הזיהוי הבאים:

- תעודת זהות הנושאת תמונת בעל התעודה;
- דרכון ישראלי בתוקף הנושא תמונה;
- רישיון נהיגה ישראלי בתוקף הנושא תמונה;

ב. לאחר שנמצא שמו ברשימת הבוחרים, יקבל הבוחר מעטפת הצבעה בצבע כחול-תכלת ועליה כתוב "בחירות לכנסת ה-20".

ג. הבוחר נכנס אל תא ההצבעה **לבד**. החריג היחיד לכך הוא במצב שבו המצביע הינו מי שמחמת מחלה או מום אינו מסוגל לבצע את פעולות ההצבעה המעשיות לבדו. במצב זה רשאי המצביע להביא איתו מלווה כדי שיעזור לו בפעולת ההצבעה. המלווה לא יהיה

מנהל או עובד בית אבות או מוסד אחר בו שוהה המצביע ולא ילווה ביום הבחירות יותר משני בוחרים.

לפני הבחור מונחים פתקי הצבעה של כל רשימות המועמדים לכנסת. כמו כן מצויים בתא הצבעה פתקי הצבעה לבנים - ריקים.

ד. המצביע בוחר בפתק הצבעה, **פתק אחד בלבד**, עליו רשומים אות וכינוי הרשימה שבעדה החליט להצביע, ומכניסו למעטפת ההצבעה שקיבל. על הבחור לסגור את המעטפה. הבחור רשאי גם להשתמש בפתק הצבעה לבן ריק, הנמצא ליד הפתקים המודפסים, עליו ירשום בכתב ידו (בעברית או בערבית בלבד) את אות הרשימה או האות והכינוי של הרשימה לה הוא מצביע.

חשוב לדעת – הפתקים הלבנים שלא נכתב עליהם אות או אות וכינוי של רשימת מועמדים הם פתקים פסולים. הם אינם נספרים והם נכללים במניין הקולות הפסולים.

ה. יש להכניס למעטפת ההצבעה פתק אחד בלבד. אם יימצאו במעטפה שני פתקים של אותה רשימה ההצבעה לא תיפסל בשל כך (וכמובן יובא בחשבון רק פתק אחד) אולם אם יימצאו במעטפה **יותר משני פתקים** של אותה רשימה או פתקי הצבעה לרשימות שונות - **תיפסל ההצבעה.**

ו. הבחור יוצא מתא ההצבעה כשהמעטפה הסגורה בידיו, ניגש אל תיבת הקלפי ולעיני חברי הוועדה מכניס במו ידיו את המעטפה לתוך הקלפי.

תוצאות הבחירות -

1. כל רשימת מועמדים אשר עברה את אחוז החסימה, כלומר קיבלה לפחות 3.25% מכלל הקולות הכשרים, תשתתף בחלוקת המנדטים.
2. סה"כ הקולות הכשרים של כל הרשימות המשתתפות בחלוקה יחולק ל-120. המספר המתקבל הוא "המודד".
3. כל רשימת מועמדים תזכה במנדטים כמספר השלם המתקבל מחלוקת קולותיה במודד.
4. עודפי הקולות הנותרים יחולקו בין הרשימות בהתאם להוראות החוק (לפי השיטה הידועה כשיטת "באדר – עופר").